

ADR-FLUTNINGSSLYSABLAÐ 2015

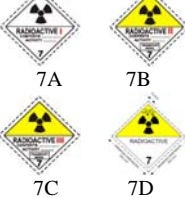

Viðbrögð við óhappi, slysi eða neyðartilviki

Ef óhapp eða slys verður við flutning á hættulegum farmi eða í neyðartilviki, skal áhöfn ökutækis grípa til eftirfarandi ráðstafana ef þær eiga við og hægt er að framkvæma þær á öruggan hátt:

- Setja handhemil á, stöðva vélina, rjúfa straum frá rafgeymi með hjálp höfuðrofa ef hann er til staðar.
- Forðast íkveikjuvalda, alls ekki reykja, kveikja ekki á rafsígarettum eða álíka búnaði, kveikja yfirleitt ekki á rafbúnaði.
- Hafa samband við neyðarþjónustu, sími 112, veita eins miklar upplýsingar og kostur er um óhappið eða slysið og efnin sem hlut eiga að máli.
- Klæðast endurskinsvestinu og setja upp viðvörunarskilti (-ljós/-búnað) þar sem við á.
- Hafa flutningsskjölin tiltæk fyrir björgunaraðila.
- Ganga ekki á eða snerta efni sem farið hafa niður og forðast innöndun á úða, reyk, ryki og gufu með því að halda sig til hlés frá menguninni.
- Nota slökkvibúnaðinn, ef þörf krefur og ef það er án áhættu, til að slökkva lítinn eld eða byrjunareld í dekkjum, hemlum eða vélarhluta;
- Áhafnameðlimir skulu ekki reyna að slökkva eld í farmi.
- Nota fylgibúnað, ef þörf krefur og ef það er án áhættu, til að koma í veg fyrir leka út í læki, ár og vötn eða niðurföll og til að safna upp efnum sem farið hafa til spillis.
- Yfirgefa óhappa- slysa eða neyðarstaðinn, ráðleggja öðrum að gera slíkt hið sama og fara eftir ráðleggingum björgunaraðila.
- Fjarlægja allan klæðnað og hlífðarbúnað, sem hefur óhreinkast af efnum, og losa sig við hann eða koma honum fyrir á öruggan hátt.

Viðbótarleiðbeiningar til áhafnar ökutækis um sérkenni áhættu hins hættulega farms eftir áhættuflokkum og um viðbrögð við ráðandi aðstæðum.

Varúðarmerki	Hættur	Viðbrögð
(1)	(2)	(3)
<p>Sprengifim efni og hlutir</p> <p>1.5 1.6</p>	<p>Geta haft margs konar eiginleika og verkun eins og heildarsprengingu, hættu á að brot kastist út frá slysstað, mikla eld-/hitageislun, skært ljós, mikinn hávaða eða reyk. Viðkvæm fyrir höggum og/eda þrýstingi.</p>	<p>Farið í skjól fjarri gluggum.</p>
<p>Sprengifim efni og hlutir</p> <p>1.4</p>	<p>Væg hætta á sprengingu og eldi.</p>	<p>Farið í skjól.</p>
<p>Eldfimar lofttegundir</p> <p>2.1</p>	<p>Eldhætta. Sprengihætta. Getur verið undir þrýstingi. Hætta á köfnun. Getur valdið bruna- og/eda kalsárum. Innihald getur sprungið við upphitun.</p>	<p>Farið í skjól. Forðist lægra staðsett rými eða svæði.</p>
<p>Óeldfimar, ekki eittraðar lofttegundir</p> <p>2.2</p>	<p>Hætta á köfnun. Getur verið undir þrýstingi. Getur valdið kalsárum. Innihald getur sprungið við upphitun.</p>	<p>Farið í skjól, Forðist lægra staðsett rými eða svæði.</p>
<p>Eittraðar lofttegundir</p> <p>2.3</p>	<p>Hætta á eitrun. Getur verið undir þrýstingi. Getur valdið bruna- og/eda kalsárum. Innihald getur sprungið við upphitun.</p>	<p>Notið neyðaröndunargrím. Farið í skjól. Forðist lægra staðsett rými eða svæði.</p>
<p>Eldfimir vökvar</p> <p>3</p>	<p>Eldhætta. Sprengihætta. Innihald getur sprungið við upphitun.</p>	<p>Farið í skjól. Forðist lægra staðsett rými eða svæði.</p>
<p>Eldfim föst efni, sjálfhvarfandi efni og sprengifim efni sem gerð hafa verið hlutlaus</p> <p>4.1</p>	<p>Eldhætta. Eldfim eða brennanleg efni sem kviknað getur í vegna hita, neista eða elds. Geta innihaldið sjálfhvarfandi efni sem eru líkleg til að sundrast með mikilli hitamyndun ef þau verða fyrir hita, snertingu við önnur efni (eins og sýrur, þungmálmasambönd eða amín), núningi eða höggi. Þetta getur leitt til myndunar hættulegra og eldfimra lofttegunda og gufu eða til sjálftrundrunar. Ílát geta sprungið við upphitun. Hætta á að sprengifim efni sem gerð hafa verið hlutlaus springi hafi hlutleysis efnið horfið.</p>	
<p>Sjálftrændrandi efni</p> <p>4.2</p>	<p>Hætta á eldi vegna sjálftrundrunar ef umbúðir eru skemmdar eða efni hafa farið til spillis. Getur hvarfast kröftuglega við vatn.</p>	
<p>Efni sem mynda eldfimar lofttegundir við snertingu við vatn</p> <p>4.3</p>	<p>Eld- og sprengihætta við snertingu við vatn.</p>	<p>Haldið efnum, sem farið hafa til spillis, þurrum með yfirbreiðslu.</p>

Viðbótarleiðbeiningar til áhafnar ökutækis um sérkenni áhættu hins hættulega farms eftir áhættuflokkum og um viðbrögð við ráðandi aðstæðum.		
Varúðarmerki	Hættur	Viðbrögð
(1)	(2)	(3)
Eldnærandi efni (Oxandi efni) 5.1	Hætta á kröftugu efnahvarfi, tendrun og sprengingu við snertingu við brennanleg eða eldfim efni.	Forðist íblöndun við eldfim eða brennanleg efni (t.d. sag).
Lífrennandi peroxíð 5.2	Hætta á sundrun með mikilli hitamyndun, ef efnin ná að hitna, við snertingu við önnur efni (eins og sýrur, þungmálmsambönd eða amín), núning eða högg. Þetta getur leitt til myndunar hættulegra og eldfimra lofttegunda og gufu eða sjálfrendrun.	Forðist íblöndun við eldfim eða brennanleg efni (t.d. sag).
Eitruð efni 6.1	Hætta á eitrun við innöndun, húðsnertingu eða neyslu. Hættulegt fyrir vatnasvæði og ef efni berst í niðurföll.	Notið neyðaröndunargrímu.
Smitefni 6.2	Smithætta. Getur valdið alvarlegum sjúkdómum hjá mönnum eða dýrum. Hættulegt fyrir vatnasvæði og ef efni berst í niðurföll.	
Geislavirk efni 7A 7B 7C 7D	Hætta við inntöku, innöndunar og vegna ytri geislunar.	Takmarkið viðverutímann í geislun.
Kjarnakleif efni 7E	Hætta á kjarnorkukedejuhvarfi	
Ætandi efni 8	Hætta á ætisárum. Gætu hvarfast kröftulega við efni með eins varúðarmerki, við vatn og önnur efni. Efni sem farið hafa til spillis geta gefið frá sér ætandi gufu. Hættulegt fyrir vatnasvæði og ef efni berst í niðurföll.	
Önnur hættuleg efni og hlutir 9	Hætta á brunasárum. Eldhætta. Sprengihætta. Hættulegt fyrir vatnasvæði og ef efni berst í niðurföll.	

Ath. Fyrir varning með margskonar áhættu og fyrir farm með varning með mismunandi áhættu skal skoða alla áhættuþætti.

Ath. Leiðbeiningarnar um viðbrögð hér að ofan má nota til að endurspegl flokka hins hættulega farms sem flytja á og flutningsaðferðina.

Viðbótarleiðbeiningar til áhafnar ökutækis um sérkenni áhættu hins hættulega farms eftir áhættuflokkum og um viðbrögð við ráðandi aðstæðum.		
Varúðarmerki	Hættur	Viðbrögð
(1)	(2)	(3)
 Hættulegt umhverfinu	Hættulegt fyrir vatnasvæði og ef efni berst í niðurföll.	
 Upphitað efni	Hætta á brunasárum	Forðist sneringu við heita hluta flutningsbúnaðar og efni sem farið hefur til spillis.

Búnaður sem vera á til staðar í ökutækjum til varnar einstaklingum og almennt til varnar við almennar aðgerðir og vegna neyðarviðbragða.

Eftirfarandi búnaður skal vera í ökutæki, sama hvaða varúðarmerki eru á umbúðum:

1. A.m.k. einn stoppklossi fyrir hvert ökutæki. Stærð stoppklossa skal miða við þunga ökutækis og stærð (þvermál) hjólbarða.
2. Tvö frístandandi viðvörunarskilti (-ljós/-búnaður).
3. Augnskolvökvi (þarf ekki fyrir varning með varúðarmerki nr. 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2 og 2.3).

Fyrir sérhvern áhafnameðlim:

1. Heppilegt endurskinsvesti.
2. Vasaljós/Rafhlöðu ljósfæri.
3. Hlífðarhanskar.
4. Augnhlífðarbúnaður (t.d. öryggisgleraugu).

Þar að auki skal vera til staðar eftirfarandi búnaður fyrir vissa hættuflokka:

- 1) Neyðaröndunargríma fyrir ökumann og eftir atvikum aðstoðarmann hans þegar fluttur er varningur með varúðarmerki 2.3 eða 6.1.
- 2) Skófla (aðeins krafist fyrir efni í föstu formi og vökva með varúðarmerki 3, 4.1, 4.3, 8 og 9).
- 3) Þéttibúnaður fyrir niðurföll (aðeins krafist fyrir efni í föstu formi og vökva með varúðarmerki 3, 4.1, 4.3, 8 og 9).
- 4) Uppsöfnunarílát (aðeins krafist fyrir efni í föstu formi og vökva með varúðarmerki 3, 4.1, 4.3, 8 og 9).